No. 224. ANNO 1850. **ARNHEMSCHE COURANT.** Donderdag 14 November.

Wat wordt, bij eenen oorlog tusschen den Duitschen Bond en Pruisen, de positie van het hertogdom Limburg?

Bij het meer en meer dreigend aanzien, 't welk de krijgstoerustingen in Duitschland nemen, is het geen wonder dat men zich bij ons begint te verontrusten over de gevolgen, welke een materiële botsing voor ons zou kunnen hebben. Min naauwkeurig, intusschen, stellen velen zich den staat van zaken voor, en niet zonder eenige verwarring wordt er in onderscheiden dagbladen over gesproken. Zoo las men dezer dagen in een Amsterdamsch blad:

»Dat Nederland een zoo wenschelijk onzijdig standpunt verlaten en partij voor Oostenrijk tegenover Pruisen zou gekozen hebben, kunnen wij evenmin inzien;"

terwijl er later door een Rotterdamsch blad werd aangemerkt:

»dat er alzoo ook geene reden voor »Nederland kan zijn, om, wanneer »het tusschen de beide groote mogendheden van Duitschland tot eene materiële botsing mogt komen, daaraan »werkdadig deel te nemen."

Zeer waar, gelooven wij, is het, dat *Nederland* zijn onzijdig standpunt niet heeft verlaten, en dat het geen partij voor *Oostenrijk* tegenover Pruisen heeft gekozen; zeer waar is het, gelooven wij wijders, dat er alzoo ook geene reden voor *Nederland* kan bestaan, om, wanneer het *tusschen de beide groote mogendheden* van Duitschland tot eene materiële botsing mogt komen, daaraan een werkdadig deel te nemen; maar is er dan sprake van eenen oorlog tusschen *Oostenrijk* en Pruisen? is er quaestie van de onzijdigheid van *Nederland*?

Bedriegen wij ons niet, dan zijn het *Bondstroepen*, Beijeren, Wurtembergers, Saksers en Oostenrijkers, die tegenover de Pruisische legers staan; zoo zou de oorlog, brak hij onverhoopt uit, een *bondsoorlog* heeten; en dan zou het de vraag wezen: in hoe verre, niet Nederland, maar de *bondstaat* Limburg, dienaangaande in zijn geheel gebleven, en een, ook voor Nederland, zoo zeer wenschelijk onzijdig standpunt al dan niet verlaten heeft?

Van den eenen kant, toch, wordt er beweerd, dat de Duitsche Bond, gelijk de akten en traktaten van 8 juni 1814 en 9 juni 1815 dien vestigden, voortdurend in stand gebleven is, en dat het verbindend gezag, daarbij aan den Bondsdag, of de Bondsvergadering, toegekend, is blijven bestaan; van den anderen kant wordt dit geloochend. Zoo staan Oostenrijk, Beijeren, Wurtemberg, Saksen, enz., niet als afzonderlijke staten, maar als *vertegenwoordigende den Duitschen Bond*. tegenover Pruisen; 't welk van zijnen kant de regtmatigheid van de, door eerstgenoemde staten, te Frankfort gehouden vergadering, door hen *Bondsvergadering* genoemd, betwist.

Is nu, ten aanzien van dit geschil, het hertogdom Limburg onzijdig gebleven? Heeft het daarin geene partij gekozen? Heeft het zijn gevoelen en besluit gereserveerd tot dat de groote Duitsche mogendheden het eens zouden zijn geworden in hunne beschouwing van het vraagstuk?

Bedriegen wij ons niet, zoo heeft het Limburgsche kabinet zulks niet gedaan. Bedriegen wij ons niet, zoo heeft het de te Frankfort gehouden vergadering als de wettige *Bondsvergadering* erkend, er een gezant bij geaccrediteerd; hare zittingen door zijnen, tevens den Luxemburgschen gezant, den heer VON SCHERFF laten bijwonen.

Is dit nu zoo; werd, en wordt nog, door de Limburgsche regering, de wettigheid en het gezag der Frankfortsche vergadering, als *Bondsvergadering* erkend, op welken *regtsgrond* zou dan Limburg kunnen weigeren, ten behoeve van eenen bondsoorlog, zijn contingent te leveren? — In eenen oorlog tusschen den Duitschen Bond en Pruisen, kan *Nederland*, ja, onzijdig blijven; maar hoe zou de *bondsstaat Limburg* het, regtens, kunnen doen, na, tegenover Pruisen, het voortdurend bestaan des Bonds en der Bondsvergadering te hebben erkend?

En als nu Limburg aan de aanvankelijk omhelsde partij getrouw blijft; als het ten behoeve van eenen bonds-oorlog zijn contingent — het bij de traktaten, die het als steeds onontbonden erkende, voorgeschreven contingent — tegen Pruisen levert, is het dan waarschijnlijk dat Pruisen het hertogdom Limburg als onzijdig zal beschouwen, of is het niet veeleer te denken, dat het dat hertogdom onverwijld door zijne troepen zal doen in bezit nemen?

In dat geval zou dan vermoedelijk Pruisen aan de Nederlandsche regering zeggen: »Gij zijt met mij in vrede gebleven, en met u blijf ik in vrede; maar Limburg heeft mij den oorlog aangedaan; Limburg kan, derhalve, niet klagen, als het daarvan thans de gevolgen ondergaat."

Wij blijven hopen dat het tot geen oorlog tusschen de strijdige partijen zal komen, en dat de Voorzienigheid Europa zal behoeden voor de ontzettende rampen, die daarvan vermoedelijk het gevolg zouden wezen; doch, bij de bestaande hagchelijkheid is het van het grootste belang, dat de Limburgsche regering wel overwege wat de uitkomsten eener onvoorzigtigheid zouden kunnen zijn, en dat het Nederlandsch gouvernement wel berekene in hoeverre het betrokken zou kunnen zijn bij wat het hertogdom Limburg, hetwelk tevens eene Nederlandsche provincie is, zou kunnen treffen.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 10 *nov.* Te Karlsruhe heeft men met zekerheid vernomen, dat te Bregenz besloten is tot de verdeeling van Baden. De tijding uit de *Deutsche Reform*, dat de Pruisische troepen uit Baden zullen worden teruggeroepen, heeft een zeer onaangenamen indruk gemaakt. Men gelooft echter niet, dat Pruisen de vesting Rastatt zal ontruimen, welke het in het vorige jaar, terwijl de overige regeringen onmagtig waren, van het oproer won. Tot nu toe hebben er alleen garnizoens-verwisselingen van troepen plaats gevonden, geene noemenswaardige verminderingen. Freiburg is nog door Pruisische troepen bezet. Het hoofdkwartier is naar Mannheim verlegd. De generaals *Willisen* en *Bruhl* zijn daar aangekomen. Men houdt het echter voor niet onwaarschijnlijk, dat het bevel tot den aftogt eerstdaags zal aankomen.

Uit Thuringen, 9 *nov.* Er is nog geen bevel gegeven tot het mobielmaken van het *Thuringsche Contingent*, waaruit men wil opmaken dat het gevaar van eenen oorlog niet zoo nabij is als velen gelooven. — De Prins *van Pruisen* die reeds gisteren in het Fuldasche hoofdkwartier verwacht werd, is ook tot heden niet te Eisenach aangekomen. Daarentegen komen hier eenige malen daags talrijke Pruisische troepen door, die alle met extra-treinen aankomen en van Eisenach in versnelde marschen naar Fulda gaan, zoodat het getal der nieuw aangekomenen dat der anderen thans reeds zal overtreffen. Eenige regementen hebben zich onmiddellijk van Erfurt naar *Coburg* begeven *om het voorwaarts rukken der Beijeren en Oostenrijkers van Lichtenfels af, te beletten.*

Gotha, 9 *nov.* De hertog is plotseling teruggekeerd. Kort daarop reisde hij naar Coburg om zijne aldaar verblijf houdende gemalin herwaarts af te halen, om zoodoende eene ontmoeting met de Oostenrijksche troepen te ontwijken. Volgens Coburgsche bladen staan twee regementen van laatstgenoemden, niet ver van de grenzen; de noordelijkste positie wordt nog op het Beijersche gebied door het regement *Wellington* langs de oevers van de Itz en de meer zuidelijke positie door een regement Hongaarsche grenadiers, langs de oevers van den Main bezet.

Freiburg, 9 *nov.* Heden ochtend zijn twee escadrons Badensche kavallerie, benevens eene batterij rijdende artillerie, op hunnen marsch naar de *Seekreits* hier doorgekomen. Het fuselier-bataillon van het 26ste Kon. Pruisische regement infanterie, trok, uit de *Seekreits* komende, hier door en vertrok over den spoorweg naar *Rastatt.*

Hildburgshausen, 9 *nov.* De *Dorfzeitung* ontving de volgende tijding:

»Zoo even ontvang ik geloofwaardige nieuwe berigten uit Lichtenfels van 7 november. De Coburgsche grenzen zijn gisteren geheel door Keizerlijke troepen bezet. Tambach, Gmund, Seszlach, Schneij, Michelau, Lettenreuth, Mark Zeuln, Zettlitz, Lichtenfels, Burgkunstatt en alle plaatsen tot aan Cronach, liggen vol infanterie, kavallerie en artillerie. Het is een geheel legerkorps van minstens 20,000 man met 60 kanonnen. De gemeentebesturen zijn aangeschreven voor *zes dagen* fourage en proviand te zorgen. Intusschen verwacht men eene marschorde naar het noorden.

Fulda, 9 *nov.* Het hoofdkwartier der bondstroepen is heden naar hier verlegd. — *Des avonds.* Alle vijandelijkheden zijn gestaakt. De Pruisen hebben niet slechts deze stad voor de bondstroepen ontruimd, *maar ook den straatweg naar Kassel vrijgegeven.* Zij bepalen zich enkel bij hunne *etappe-plaatsen.*

— 10 *nov.* Op bevel van den bondscommissaris hebben de President van het geregtshof von *Warnsdorf*, de raadsheer *Pfeiffer*, het voormalig lid der ontbondene vergadering der standen med. dr. *Weinzierl* en de heer *Louis von Schweizer*, die als particulier hier woont, ieder een officier en 50 man in kwartier gekregen. Dr burgerwacht doet geene garnizoensdienst meer, doch is niet ontbonden of ontwapend. De gezamenlijke bondstroepen hielden heden des voormiddags kerkparade in den Dom.

Stuttgart, 8 *nov* Sedert heden morgen is het gebouw der Standen door militairen bezet. Voor al de deuren is eene wacht geplaatst. Tegen 11 ure was de toevloed van nieuwsgierigen op die plaats zeer groot, aangezien het gerucht liep, dat het commité eene poging zoude doen, om het gebouw binnen te treden, maar niemand is komen opdagen.

— Men zegt, dat de meerderheid der ontbondene vergadering het plan, om eene proclamatie aan het volk uit te vaardigen, heeft opgegeven, en het aan het door haar gekozene commité zal overlaten, dat te doen, wat het in de gegevene omstandigheden noodig acht.

Het adres van de meerderheid aan den Koning is door het geheime kabinet van Z. M. ongeopend teruggezonden, daar er eigenlijk geene vergadering meer bestaat. Indien een der leden voor zich in het bijzonder een adres aan den Koning wilde overhandigen, dan zoude het aangenomen worden. De maatregelen van de regering hebben noch alhier noch ergens in het land eenig opzien gebaard. Men ziet eerlang eene ontbinding en verbod van staatkundige vereenigingen te gemoet.

Weenen, 7 *nov.* De veldmaarschalk *Radetzky* is hier bij zijne aankomst ontvangen door al de generaals van het garnizoen. Ook de baron *Jellachich* was hem tegemoet getrokken. De maarschalk is tot generalissimus van het Oostenrijksche leger benoemd.

Weenen, 8 *nov.* De *Wiener Ztg.* bevat een artikel, aan de pen van den minister *Bach* toegeschreven, zijnde eene soort van manifest van Oostenrijk tegen Pruisen. Dit artikel, hetwelk een officiëel karakter draagt, is met veel bekwaamheid geschreven. Onder den sluijer der diplomatieke vormen toont het van de zijde van Oostenrijk het vaste besluit, om zoo noodig door den oorlog het conflict met Pruisen te eindigen, tegen welk land eene lange reeks grieven in het manifest met bijzondere duidelijkheid worden uiteengezet.

FRANKRIJK.

Parijs, 10 *nov.* Men verzekert, dat de prefect van politie in den afgeloopen nacht, als schuldig aan valsche getuigenis, een der personen heeft doen arres-

teren, die in het rapport van den heer *Yon* is genoemd.

— De heer *Carlier* heeft weder onderscheiden genootschappen, tot verschillende opiniën behoorende, doen sluiten. Verder heeft hij een onderzoek ingesteld omtrent de verschillende genootschappen van weldadigheid en anderen, ten einde zich te verzekeren van het wezenlijk doel en het bestuur dier genootschappen.

— Heden is de ministerraad tweemaal vergaderd, ten gevolge der ernstige tijdingen, uit Duitschland ontvangen.

— De heer *Droz*, lid van de Fransche academie, schrijver van verscheidene uitstekende werken, en een van de beroemdste staathuishoudkundigen, is overleden.

— Een brief uit Rome meldt bepaaldelijk dat de Paus, alvorens zijne brieven betreffende het herstel der bisschoppelijke hierarchie in Engeland uit te vaardigen, den Britschen consul daarvan kennis heeft gegeven, die na het advies van lord *Palmerston* te hebben ingewonnen, antwoordde, dat er in deze dagen van godsdienstige vrijheid en onafhankelijkheid geene de minste tegenwerping bestond tegen de benooming van roomsche bisschoppen in Engeland. Gij kunt, zoo werd er bijgevoegd, uwe bisschoppen naar Engeland zenden, zij zullen er met eerbied ontvangen worden. Men vraagt zich nu af, of lord *Palmerston* door dit antwoord den Paus niet in een valstrik heeft willen lokken en de gelegenheid vinden om de verontwaardiging der Britsche onderdanen op te wekken, ten einde hem voor te bereiden op eene staatkundige tusschenkomst in Italië tegen den Oostenrijkschen en Franschen invloed.

— Het onderwerp der gesprekken is nog altijd de samenspanning, die zou zijn gesmeed met het oogmerk, om den generaal *Changarnier* en den heer *Dupin* van kant te maken. Iets naders is dienaangaande nog niet bekend en het aantal personen, die het er voor houden, dat de zaak van weinig of geen belang is, is sedert gisteren vooral niet verminderd.

Het baart inmiddels opzien, dat de prefect van politie *Carlier* den commissaris van politie *Yon* tijdelijk buiten het genot van zijne geldelijke bezoldiging heeft gesteld en zulks geenszins, omdat hij een leugenachtig rapport zou hebben ingediend, maar *omdat hij een verslag heeft gesteld in handen van den voorzitter der Wetgevende Vergadering, in stede van den prefect van politie.*

De bonapartistische dagbladen houden steeds vol, dat er niets is voorgevallen en dat, als men acht wilde slaan op de daden en gesprekken van beschonken lieden, men nooit gedaan zou hebben. Vele andere staatkundige schrijvers beweren echter, dat de zaak van belang is. Zeer stelt zich daarbij op den voorgrond het door den heer *de Chambolle* bestuurde dagblad *l'Ordre*. In hetzelve wordt volgehouden, dat de heer *Yon* zijnen pligt heeft betracht door den voorzitter *Dupin* te verwittigen van hetgeen hij te weten was gekomen, en verder zijn pligt zou betrachten door de regterlijke overheid in te lichten.

Verder vermeenen de schrijvers van dat blad, dat de heer *Yon* onregtvaardig is behandeld door den prefect van politie en grof wordt beleedigd door de organen van het Elysee National, doch dat hij eenmaal in staat zal zijn, om zich op eene afdoende wijze te regtvaardigen. Nog wordt in dat blad verzekerd, dat de heer *Yon* tegen den prefect van politie krachtdadig zal worden beschermd door de Wetgevende Vergadering zelve.

Men is nog al verlangend om te weten, waarin die bescherming zal bestaan. Het is zeer mogelijk, dat er een voorstel te berde gebragt zal worden om, namens de Kamer, den heer *Yon* eene *dubbele* geldelijke toelaag te geven. Geschiedt dit inderdaad, dan zal er weder heftigen strijd gevoerd worden tusschen het uitvoerend gezag en de wetgevende magt. De Bonapartisten zullen zeer zeker elk voorstel in dien zin krachtdadig bestrijden. De handelwijze der regering ten aanzien van den heer *Yon* wordt vrij algemeen afgekeurd. Het is weder volgens velen, een halve maatregel, een bestuur, 'twelk zich zelf gevoelt, onwaardig. De heer *Yon* heeft al of niet zijn pligt gedaan. In geen van beide gevallen is het gebeurde te regtvaardigen.

— De *Gazette de Mons* behelst over eene opstijging met eene luchtballon door den heer *Green* eenige uittreksels van een verslag door dr. *B*... daaromtrent aan de Maatschappij voor Natuurkundige wetenschappen te Londen toegezonden:

»Op het oogenblik der opstijging was de hemel helder; de wind N. N. O. en de temperatuur zacht; het weder was ons dus gunstig. Langzaam en zonder schokken stegen wij op; weldra hadden wij het gezigt over eenen uitgestrekten en prachtigen gezigtseinder. Dit is een der schoonste tooneelen dat de mensch genieten kan; mijn vriend *M*... en ik waren in verrukking over dat panorama, waar honderde dorpen verspreid lagen over eene ruimte, die wij wisten dat geweldig groot was en die wij toch in hare gansche uitgestrektheid konden overzien.

»Alle verscheidenheden van het land, al de daarop aanwezige voorwerpen werden langzamerhand kleiner voor ons oog; de massa menschen, die wij verlaten hadden was niets meer dan een mierennest, de bosschen schenen ons toe ruikers te zijn van groen, zoo als wij ze in de bloemenmanden van onze salons hebben, de rivieren en kanalen schenen stralen kristallijn vocht uit een glas champagne gevloeid. Maar toen vertoonde zich een vreemdsoortig lichteffect aan ons oog; de lucht werd plotseling verlicht door een schitterenden glans en het gezigtsvermogen van onze oogen week zoo verwonderlijk van de gewone rigting af, dat al de voorwerpen, die ons vroeger van microscopische grootte voorkwamen, zoo kolossaal en vreemdsoortig van vorm werden, dat wij zouden hebben gemeend te droomen, zoo dit verschijnsel niet door geneeskundigen beschreven was onder den naam van *diachromatopsie*.

»Ook kwam ons dat geheele mierennest van mijnwerkers, die gewoonlijk eenen zwartachtigen tint hebben ten gevolge van de steenkool-stof die zij aanhoudend opnemen, eene verblindende witheid te bezitten, al die dames in den rouw kwamen ons voor als in het wit gekleede Vestaalsche maagden. Te midden dier kleursveranderingen bevonden zich monsterachtige gedaanten, bokken, mastodonten en rinocerossen, die met een oog vol verbazing die schoone dames aanstaarden, en tot kalkoenen toe, die met trotsche houding tusschen haar doorliepen. Mijn vriend *M*... geloofde steeds dat hij onder den invloed eener hallucinatie verkeerde, maar de heer *Green* verzekerde ons dat hij reeds vroeger een soortgelijk gezigt had gehad, hetwelk hem toen zoo buitengewoon voorkwam, dat hij er aan niemand over had durven spreken, uit vrees van voor een geestenziener door te gaan. Ik bragt hem in het verstand dat dit verschijnsel, hoe buitengewoon het is, door zeer waarheidslievende personen bevestigd wordt.

»Na 10 tot 12 minuten nam de helderheid af, het tafereel verkreeg eenen somberen tint en verdween vervolgens geheel en al. Wij gingen toen door eene dikke, uitermate koude wolk, waar de thermometer tot 22° Reaumur daalde. Wij waren genoodzaakt elkander den neus en de ooren te wrijven uit vrees dat zij zouden bevriezen. Die pijnlijke gewaarwording duurde slechts eenige oogenblikken, want wij kwamen spoedig in eene hoogere luchtstreek waar de temperatuur vrij zacht, maar de lucht zwaar en drukkend was. Uit alles bleek dat wij omringd waren door groote massa's electriciteit. De electrometer van den heer *Green* was nooit zoo sterk in beweging geweest. De heer *M*... die hoefijzers onder zijne laarzen had, volgens Zweedsche gewoonte, trok onophoudelijk electrische vonken daaruit, uit vrees dat zich te veel electriciteit in zijn schoeisel zoude ophoopen en hij stuiptrekkingen in zijne leden mogt krijgen, zoo als dit gebeurt in de proefneming met kikvorschen bij de kolom van *Volta*.

»Onze aandacht werd weldra afgeleid door een verschijnsel, dat, zonder zeldzaam te zijn, toch voor de wetenschap hoogst belangrijk was. Er viel een regen van kleine doorschijnende eitjes, in alles overeenkomende met die van kikvorschen; eenige daarvan vielen in ons schuitje; eenige minuten later werden zij gevolgd, door het nedervallen van eene massa zoogenaamde donder-padjes en weldra door eene geheele wolk van kleine kikvorschen. Ziedaar dus het verschijnsel, dat in het vorige jaar bij de akademie van Pontoise tegengesproken werd, op de ontegenzeggelijkste wijze bewezen. Maar hetgeen de waarde dezer waarneming verhoog is dat er achtervolgens eijeren, donder-padjes en eindelijk kikvorschen vielen.

»Tot nu toe was dit feit in zijne dubbele vormwisseling nergens beschreven. Waarschijnlijk was de uitbroeding van een gedeelte dier eijeren in die hooge luchtstreken sneller voortgegaan, tengevolge van den hoogeren warmtegraad en de grootere densiteit der electrische wolken.

»Wij werden toen medegevoerd in eenen opgaanden stroom, in eene volmaakt loodregte rigting. Schoon die waarneming niets nieuws bevat, is het niettemin een zeer vreemd verschijnsel. Die winden in omgekeerden zin, welke op een gegeven punt in de ruimte, door van rigting te veranderen, tegen zich zelven instroomen alsof zij door eene koperen muur in hunnen loop worden gestuit, gaven voor een paar jaren aanleiding tot eene zeer zonderlinge ontmoeting, die naar het mij voorkomt, verdient vermeld te worden. Twee luchtreizigers, uit twee steden vertrokken die 60 mijlen van elkander af lagen, volgden elk een tegenovergestelden stroom en ontmoetten elkander; de bovenste balcon liet een gedeelte gas uit, daalde in den ondersten stroom en de beide reizigers zetteden gedurende eenige oogenblikken naast elkander hunnen togt voort en dronken, om het vreemde van de zaak, te zamen een glas grog.

»Die opstijgende stroom, voerde ons met eene onrustbarende snelheid naar de ijle luchtstreek op; aan onzen barometer zagen wij dat wij eene hoogte van 5,600 toises bereikt hadden. Dit was hooger dan de beroemde *Gay Lussac* was geweest. Wij gevoelden terstond het onaangename en de drukking welke die natuurkundige beschreven had en die het gevolg zijn van eene niet genoegzame zamenpersing der lucht. Er kwam geen bloed uit onze neuzen en oogen, zoo als dit hem was overkomen, maar wij ontwaarden andere verschijnselen die het gevolg waren van dezelfde oorzaak; ons ligchaam zwol merkbaar op. Vooral bij onzen tolk, die zeer mager is, was dit verschijnsel merkwaardig. Zijne huid, die fijner en veerkrachtiger was, gaf ongetwijfeld daartoe betere gelegenheid; hij kreeg een schrikkelijke buik en zijn aangezigt van *John Bull*, rustende op eene driedubbele onderkin, maakte hem ons onkenbaar.

»Dringend smeekte hij ons te dalen en spoedig zagen wij onzen tolk in zijne wezenlijke gedaant terug. Beurtelings trokken wij warme en koud streken door, en op 2000 toises boven de aarde ge naderd, konden wij de voorwerpen die beneden on lagen, weder onderscheiden.

»De nacht naderde en wij besloten, ter vermijding van ongelukken, te dalen. De heer *Green* wild ons een oogenblik verschrikken; hij maakte de klep wijd los, het gas ontsnapte met een geluid als da van den donder en in haren snellen val, floot de ballon als een orkaan door de lucht. Wij zettedan angstige gezigten, want wij dachten ons reeds me gebroken leden, verpletterd tegen de aarde die me wanhopende snelheid naderde; maar een spottend lach van den heer *Green* deed onzen schrik bedar De klep sloot zich, hij wierp eene goede hoeveelh ballast uit en ons luchtschip dreef op nieuw in ruimte; aangenaam wiegde hij ons en toonde door die contrasten aan, dat ons leven alzoo h aan een weinig zijde en touw. Een oogenblik voelde ik het dwaze van mijne nieuwsgierigheid eene luchtreis te ondernemen en hartelijk wensc ik mijne geliefde betrekkingen daar onder mij den aardbol, terug te zien, waar de voet een steunpunt vindt en de vloer niet aan eenige drad hangt.

»Wij dreven toen op eene hoogte van omtrent v tig meters, digt over bouwland heen; weldra hie ons anker den voortgang der ballon, die steeds ble dalen, tegen; wij kwamen op den grond, maar *Continent* sprong twee of driemaal weder op, eve als of hij niet meer in zijn element was; hij tro ons nog voor het laatste eenige vademen boven de grond op en legde zich toen majestueus op zijde overwonnen door eene menigte boeren die zich aa ons schuitje vastklemden."

SPANJE.

Madrid, *5 nov.* Overmorgen zal de eerste proe rid worden gedaan op den spoorweg tusschen Ara juez en Madrid.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, *11 nov.* De beurs was heden wede inzonderheid wat de onderscheidene Duitsche fondse betreft, uitermate gedrukt. Ditmaal was het de h den morgen ontvangene en door het *Handelsbl* medegedeelde tijding van het stroomen van het ee ste bloed in Keurhessen, welke de daling te we bragt. Men schoen nog wel in de gevolgen van d geïsoleerde feit geenen bepaalden oorlog te voorzie doch men was daardoor beangstigd, en de an werkte hoogst ongunstig.

De Oostenrijksche effecten waren het, welke he meest daardoor leden, niet zoo zeer omdat de eve tualiteiten van eenen oorlog deze fondsen meer bi zonder treffen, maar omdat daarvan groote hoevee heden hier te lande geplaatst zijn, en de heden u onze provinciën ontvangene verkooporders veel, het meest, tot de daling hebben medegewerkt.

Dat bijna alle overige effecten onder dien invlo geleden hebben en sommige zelfs zeer aanzienlijk, ligt te begrijpen. Eene uitzondering echter maakte daarbij Holl. effecten, die aanvankelijk insgelij zeer gedrukt waren, doch zich later weder nagenoe op, en zelfs iets boven hunnen vorigen koers he stelden.

De handel was over het algemeen zeer uitgebreid

— *12 nov.* De vredelievende berigten uit Berlij alsmede de hooger afkomende koersen van de Dui sche beurzen, hebben heden ook hier zeer gunsti op de markt gewerkt.

Van onze binnenlandsche fondsen vertoonden zich tot verbeterde prijzen, onderscheidene koopers in In tegralen. In de overige soorten was de omzet va minder belang.

Alle vreemde effecten deelden in deze gunsti stemming. Inzonderheid waren Oostenrijksche tot ve verhoogde koersen gevraagd. Ten slotte kwamen wede eenige verkoopers te voorschijn, waardoor de prijze over het algemeen iets zijn teruggegaan.

Van vreemde wissels, vooral die op Londen, wel sedert eenigen tijd zeer aangeboden waren, is Londensche heden wederom 5 cents gedaald.

— Onder nadere goedkeuring van Z. Exc. de minister van Marine, zullen op dingsdag den 19de november 1850, des morgens te 10 ure, bij 's rijk werf te Willemsoord, publiek ter slooping worde verkocht, de voor 's rijks dienst afgekeurde fregatte der 2de klasse *Jason* en *Zaan*, liggende in het do van genoemde werf. (*Hand.*)

's Gravenhage, *12 nov.* De afdeelingen van Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen zich me gen bezig houden met het onderzoek van versch lende heden ingekomen ontwerpen van wet.

— Z. M. heeft op voordragt der ministers van nantiën en van Koloniën, bij besluit van den 31sten october jl., bepaald:

Art. 1. Aan de Oostenrijksche en Hamburgsche schepen wordt dezelfde vrijdom verleend, welke bij art. 3, § 1 der wet van 19 juni 1845 (*Staatsblad* no. 28) aan de Nederlandsche schepen is toegekend.

Art. 2. Dezelfde schepen worden in de koloniën en bezittingen van het rijk in andere werelddeelen met de Nederlandsche schepen gelijk gesteld. Deze gelijkstelling strekt zich niet uit tot de kustvaart in Nederlandsch Oost-Indië, en treedt eerst in werking met den 1sten januari 1851.

— De minister van Financiën heeft een iegelijk, dien het mogt aangaan, herinnerd, dat de muntbilletten van *tien gulden* en van *vijf gulden*, uitgegeven krachtens de wet van 18 december 1845, en waarvan het tijdstip van intrekking op 31 december 1848 is bepaald, bij het koninklijk besluit van 13 november 1848, met 31 december aanstaande zijn verjaard; dat die muntbilletten van *f* 10 en *f* 5 daarna geene waarde hoegenaamd voor den houder hebben en alleen tot evengemelden dag bij de Nederlandsche Bank worden overgenomen.

Maastricht, 9 nov. De Provinciale Staten van Limburg hebben in hunne zitting van heden het Reglement van Orde voor de Gedeputeerde Staten vastgesteld. Voorts is een adres van den heer *Ma-[illegible]uée*, strekkende om te Roermond, op kosten der provincie, eene schipbrug over de Maas te maken, afgewezen; maar besloten, dat de Gedep. Staten bij het gouvernement zullen aandringen op het doen daarstellen van zoodanige brug, voor particuliere rekening, hetzij met of zonder subsidie van de schatkist. Wijders is een aan den Koning gerigt adres goedgekeurd, waarin aangedrongen wordt op de verbetering van het vaarwater der Maas. Bij de beraadslaging daarover is aangemerkt, dat reeds eene som van *f* 30,000 op de staatsbegrooting is gebragt voor de verbetering van het bed dier rivier, en bovendien *f* 80,000 voor het herstellen der oevers.

Arnhem, 13 nov. Men leest in de *Kölnische Zeitung*:

»Wij deelen hieronder mede die eischen van het kabinet van Weenen, op welke de geduldigste aller regeringen geantwoord heeft met het op de been brengen van een leger van 480,000 man. De eischen van Oostenrijk gaan zoo zeer alle maat en alle geloof te boven, dat wij bijna geneigd zouden zijn aan derzelver echtheid te twijfelen. Deze buitensporige overmoed van Oostenrijk kan niet nalaten eene algemeene sensatie, niet slechts in Duitschland, maar in gansch Europa op te wekken:

»»*Weenen*, 8 nov. De aanmatiging en de overmoed van Oostenrijk kennen geene grenzen meer. Welligt ontvangt gij de tijding reeds vroeger over Berlijn. Intusschen wil ik het op deze onzekere kans niet laten aankomen en u de nevensgaande tijding, van wege haar hoog gewigt, doen toekomen. Gelijk gij weten zult had de heer *von Rosenberg*, eenige dagen geleden, beslissende depêches uit Berlijn medegebragt, waarin Pruisen zich, met veronderstelling van het schorsen der oorlogstoerustingen, bereid verklaarde tot vrije conferentiën over de Duitsche quaestie en Oostenrijks antwoord te gemoet zag. Dit antwoord is dan ook gevolgd en wel in den vorm van een ultimatum. Oostenrijk wil zich verstaandigen tot vrije conferentiën, wanneer Pruisen zich verbindt de drie volgende voorwaarden te vervullen:

1o. *om binnen acht dagen Keurhessen en*
2o. *binnen zes weken Hamburg en Baden te ontruimen.*
3o. *Formeel en plegtig van alle denkbeeld van Unie afstand te doen.*

»De heer *Prokesch-Osten* heeft bevel ontvangen om, in geval deze voorwaarden niet werden aangenomen, *zijne passen te vragen*. Ik wil hopen dat de goede man ze reeds gekregen heeft. En ook het antwoord op die, met evenveel onbegrijpelijke vermetelheid als onbeschaamdheid voorgeschreven eischen, is reeds vervat in de zoo even hier bekend gewordene tijding van het mobielmaken van het Pruisische leger. Op dit leger rust thans de taak de eer en vrijheid van Duitschland te redden."'

— De *Stuiverbanken* of de spaarbanken, die inlagen aannemen van een stuiver tot hoogstens twaalf stuivers, waarvan de eerste, naauwelijks 18 maanden geleden, te Manchester opgerigt werd, vermenigvuldigen zich snel allerwege in Groot-Brittannie. Te Londen bestaan er reeds veertien, die in volle werking zijn. De jongste van deze laatste, die eerst 1 januari jl. geopend werd, heeft tot 15 october ontvangen 49,516 inlagen, van 7853 onderscheiden personen, ten gezamenlijken bedrage van ruim 24,000 gulden, waarvan slechts ongeveer 1700 gulden is teruggevraagd.

— Krachtens eene parlements-acte is iedere spoorwegmaatschappij, in Groot-Brittannie verpligt elken dag een trein te doen vertrekken, waarmede men op derde klasse voor een *penny* per uur kan reizen. De treinen dragen daarom den naam van parlements-trein en staan in slechten reuk, wijl zij zoo vele stations van oponthoud hebben. Onlangs werd eene spoorweg-maatschappij, die den parlements- of armen-trein te veel vracht liet, tot *f* 1200 boete veroordeeld en eene andere in dezelfde straf.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van dingsdag, 12 november.

In deze zitting heeft het nieuw benoemd lid der Kamer, de heer mr. *H. Provó Kluit*, zijne geloofsbrieven ingezonden. Deze geloofsbrieven worden ten onderzoek, gesteld in handen eener commissie van drie leden. Daartoe worden benoemd de heeren *Groen van Prinsterer*, *Bachiene* en *Borret*.

De commissie die belast is geweest om aan Z. M. den Koning eene lijst van vijf kandidaten, ter vervulling der opengevallene betrekking van raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden, aan te bieden, heeft; bij monde van den heer *Lotsy*, verslag gedaan.

Na de aanbieding der lijst van kandidaten, heeft de Koning te kennen gegeven, dat Z. M. zich onverwijld met het doen eener keuze zou bezig houden. Het verslag wordt aangenomen voor kennisgeving en de commissie bedankt voor de door haar volbragte taak.

Zijn ingekomen: eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, betreffende dadingen over domaniale zaken; 2o. eene koninklijke boodschap, ten geleide van vier ontwerpen van wet, tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan *H. A. Hörmann*, te Gorinchem, *H. Diddens*, te Oude-Schans, mr. *B. J. Muller*, te Amsterdam, en aan *H. A. Klatte*, te 's Gravenhage; 3o. eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan mr. *C. Sandenberg Matthiesen*, te Alkmaar. — Deze ontwerpen, met de daartoe behoorende stukken, zullen worden gedrukt en verzonden aan de afdeelingen.

Eenige ingekomen verzoekschriften worden in handen der daartoe bestemde commissie gesteld. Men merkt daaronder op: een uit Velp, nopens het tegengaan van de inlandsche tabaksteelt; een uit Noord-Brabant, waarbij aangedrongen wordt op de afschaffing van den accijns op de brandstoffen; een van de Kamer van koophandel en fabrieken te Schiedam, nopens de herziening der algemeene belastingswet van 1822 en wegens de leges der indirecte belastingen; een uit Velp, ten opzigte der belasting op het personeel; en een uit Amsterdam, ten aanzien van den waarborg van gouden en zilveren werken.

De commissie van rapporteurs over het ontwerp van wet tot het verleenen van pensioen aan drie leden der voormalige Eerste Kamer en die over de eerst ingekomen 13 ontwerpen, tot het verleenen van naturalisatie, hebben haar verslag uitgebragt. Deze verslagen zullen worden gedrukt en rondgedeeld, terwijl de dag der beraadslagingen over die ontwerpen nader zal worden bepaald.

De heer *Dullert* heeft, namens de commissie, belast met het onderzoek van de geloofsbrieven van den heer *Limpens*, haar nader verslag uitgebragt. Uit dat verslag blijkt, dat de heer *Limpens* onderscheidene nieuwe stukken heeft overgelegd. De commissie meent dat het hier geldt het onderzoek der vraag, of de heer *Limpens* wel kan beschouwd worden te zijn geboren uit ouders in Nederland gevestigd. De commissie is van oordeel, dat die vraag *ontkennend* moet worden beantwoord. Doch alvorens zij bepaald voorstelt, dat de heer *Limpens niet* als lid der Kamer worde toegelaten, geeft zij in overweging dat de medegedeelde stukken zullen worden nedergelegd ter griffie en dat in de eerstvolgende zitting, nadat de leden behoorlijk kennis daarvan zullen hebben verkregen, eene bepaalde beslissing in deze zaak zal worden genomen. — Dienovereenkomstig wordt besloten en tevens bepaald, dat de beraadslagingen over dit onderwerp zullen worden gehouden op aanstaanden zaturdag, des middags ten een ure.

De commissie tot de verzoekschriften heeft een aantal verslagen uitgebragt, als: I. Bij monde van den heer *van Doorn*, 1o. op een adres van het committé van voorzitters, secretarissen en algemeene penningmeesters van het Kon. Ned. instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, betrekkelijk de vermindering van het subsidie voor het instituut op de begrooting uitgetrokken en de onzekerheid waarin het verkeert. Ter griffie. — 2o. op dat van *Danckaerts* en andere ingezetenen van het 4de en 5de district van Zeeland, houdende verzoek, dat er eene regtbank worde gevestigd te Sas van Gent. Ter griffie. — en 3o. op dat van *G. Vlemink* te Steenderen, nopens de beveiliging der oevers van zijn land aan de rivier den IJssel, ten koste van het rijk. Orde van den dag.

II. Bij monde van den heer *van der Veen*: 1o. op een adres van *R. Meinen* en 52 schippers, domicilie hebbende in de provinciën Overijssel en Drenthe, strekkende tot opheffing van den tol op het Zwolsche Diep, althans herstel hunner grieven bij het definitieve tarief op 1. januari eerstkomende. Ter griffie, met verzending van een afschrift aan den minister van Financiën. — 2o. opdat van *B. van Bijnen* en 81 andere personen, zich noemende kooplieden enz. te 's Hertogenbosch, die er op aandringen, dat de hooge regering maatregelen neme tegen den invoer van Belgische koperen munt. Ter griffie — 3o. op dat van de hoofdvereeniging van het Nederlandsch onderwijzers-genootschap, die verzoekt, dat in de voorgedragene wet op de burgerlijke pensioenen mogen worden opgenomen de onderwijzers der openbare lagere scholen, in zoo verre zij uit 's lands kas tractement ontvangen. Ter griffie. — en 4o. op dat van *J. M. Jan Claas*, die verzoekt, dat bij het aanhangig wets ontwerp op de registratie der brieven van naturalisatie, bepalingen worden opgenomen, dat zij, die krachtens internationale traktaten, Nederlanders zijn, gratis kunnen bekomen brieven van naturalisatie, bijaldien hunne aanspraak van Nederlander te zijn, gegrond wordt bevonden. Ter griffie.

III. Bij monde van den heer *Blussé*; 1o. op een adres van *W. J. Hesse* en consorten, tjalkschippers te Nieuwe Schans; prov. Groningen, strekkende tot wijziging van de heffing van het buitenlandsche tonnegeld. Griffie. 2o. op dat van *Dres* en Gebroeders *Tieleman* en consorten, zeepzieders in verschillende plaatsen, wegens de vermindering van den accijns op de zeep. Griffie; 3o. op dat van *J. J. Bouvy*, zoutzieder te Muiden en consorten, nopens de wijziging in de heffing van den accijns op het zout. Griffie; en 4o. op dat van *H. P. van Lier*, te Duiven, in Gelderland, wegens de verwaarloozing van den eigendom der visscherij in het Pannerdensche kanaal door het Domein. Griffie en verzending van een afschrift van het adres aan den minister van Financiën, tot het bekomen van inlichtingen.

De commissie nopens de huishoudelijke aangelegenheden heeft, bij monde van den heer *Wintgens*, medegedeeld, dat de commissie, ten gevolge van onderhandelingen met het congres der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, eene ruiling van parlementaire stukken met het congres heeft tot stand gebragt. Reeds is de boekerij der Kamer daardoor verrijkt geworden met 117 boekdeelen, alle fraai ingebonden, die de handelingen en stukken van het congres bevatten. Deze mededeeling wordt voor kennisgeving aangenomen.

Niets meer aan de orde zijnde, zoo wordt de vergadering gescheiden.

Mengelwerk.

Nederlaag der Pruisische politiek.

De ratificatiën van het verdrag tusschen Pruisen en Denemarken onderhandeld en den 2den juli te Berlijn geteekend, onder bemiddeling van Engeland, werden eindelijk, den 26sten october uitgewisseld, tusschen den Deenschen gezant te Frankfort, en graaf THUN, president van de beweerde Duitsche bondsvergadering te dier stede, en in tegenwoordigheid van lord COWLEY, als minister der bemiddelende mogendheid, doch onder protest van laatstgemelden tegen de hieruit af te leiden gevolgtrekking, van erkenning der Frankfortsche vergadering door Engeland.

Den 26sten october, nu, de dag waarop de ratificatiën uitgewisseld werden, nam de Frankfortsche vergadering eene reeks van besluiten, wier belang uit de volgende opgave zal blijken. Vooreerst werd er bepaald, dat aan het stadhouderschap te Kiel, als het hoogst bestaand gezag in Holstein, kennis zou worden gegeven van het stellig besluit der bondsvergadering om geene verdere vijandelijkheden te gedoogen, met bepaalde uitnoodiging aan het stadhouderschap om zorg te dragen dat alle nieuwe aanval wierd verhoed; dat, wijders, de Holsteinsche krijgsmagt ten zuiden van den Eider terugtrekken zou, dat twee derden van dezelve zou worden ontbonden, en dat zulks, in behoorlijken vorm, aan het stadhouderschap zou worden aangezegd door de legatie der voorzittende federale mogendheid. Verder kwam men overeen, het hof van Denemarken te verzoeken, dat er, bij deze omstandigheden, door de Denen geene militaire maatregelen tegen Holstein mogt worden genomen; en dat er, na de voormelde vermindering des Holsteinschen legers, eene evenredige vermindering van het Deensche leger in het zuiden van Sleeswijk plaats hebben mogt. Ter bereiking dier bedoelingen, zou er eene bondscommissie worden benoemd, en zou de Hannoversche regering eenen geschikten persoon aanwijzen ter leiding der maatregelen ingevolge de instructiën van de bondsvergadering. In geval van verdere moeijelijkheid, zouden er gepaste middelen van volvoering worden ter hand genomen; en ofschoon die middelen niet bepaaldelijk werden vermeld in het protokol van 26 october, zoo is er grond om te gelooven, dat zij zouden bestaan in een bondsleger van 30,000 man, waarvan een derde Oostenrijksche troepen zouden kunnen wezen, en dat dit leger Holstein zou bezetten. Zoodanig is het federale plan voor de bevrediging van het noorden; en dezelfde bepalingen zouden reeds zes weken vroeger hebben kunnen worden genomen en ten uitvoer gelegd kunnen zijn, had de Pruisische regering de ratificatie van het verdrag niet vertraagd door hare weigering om de Frankfortsche vergadering te erkennen.

Van den anderen kant is Pruisen met een ander plan voor den dag gekomen. Het stelt voor, dat de strijdige partijen hare tegenwoordige militaire positiën behouden, zonder vermindering van krijgsmagt; dat er een nieuwe wapenstilstand worde aangegaan, en dat de verdere beslechting des geschils overgelaten worde, niet aan eenen enkelen bondscommissaris, maar aan eene gemengde commissie, bestaande uit eenen Oostenrijker, eenen Pruis en eenen Deen, welke commissie te Hamburg, gelooven wij, zou vergaderen. Dit plan is eene bloote hernieuwing der verschuivende en niets afdoende hulpmiddelen, welke het Berlijnsche kabinet reeds zoo dikwijls heeft voorgeslagen. Wat Denemarken en Europa verlangen, het is geene derde wapenschorsing, nadat de twee voorgaande slechts geleid hebben tot eene vermeerdering der moeijelijkheid; noch de herleving eener gemengde commissie, welke door geene der partijen geëerbiedigd of gehoor aand werd; wat men verlangt, het is de herstelling van den vrede, met waarborging van de regten zoo der Deensche regering als van het hertogdom Holstein. Het Oostenrijksche [illegible] stelt de bereiking dezer bedoelingen in [illegible]; het Pruisische niet. In weerwil der zending [illegible] waarmede de generaal HAHN van Berlijn [illegible] is vertrokken, en ten spijt der pogingen van den graaf VAN

[illegible] te Warschau, is het waarschijnlijk dat dit laatste Pruisische expedient door alle partijen zal worden verworpen; en wij hopen te vernemen dat er te Frankfort onmiddellijk maatregelen zullen worden genomen om het ander plan van vreedzame tusschenkomst onvertraagd ten uitvoer te leggen. Het is te denken dat, als de generaal WILLISEN en zijne aanhangers, de overtuiging zullen bekomen dat he der bondsvergadering ernst is, zij de zaak des opstands zullen verlaten, en dat dezelve instorten zal met den val der provisoire regering.

Doch, nopens dit, zoowel als nopens die andere vraagstukken, waaraan de vrede van Duitschland hangt, is het opmerkelijk, en moet het voor eenen Duitscher grievend wezen, te ontwaren, dat het lot van zijn land glijdt langs de electrische draden, welke de nieuwe wetenschap spande van Warschau naar Weenen, naar Berlijn en naar Keulen. De Keizer van Rusland zal, gelooven wij, al den invloed waarmede een vreemde zamenloop van omstandigheden hem bekleedde, aanwenden ter handhaving van Duitschlands vrede en ter herstelling der eenstemmigheid van deszelfs twee hoofdmogendheden, op den grondslag der bestaande traktaten. Maar het is vernederend voor eene groote natie, door eenen vreemden autokraat gered te worden uit de gevaren waarin hare eigene dwaasheid haar heeft gestort, en het schijnt eene *contradictio in terminis*, te zeggen dat de wijsheid en gematigdheid van eenen Russischen Czaar, Duitschland zullen moeten behoeden voor de gevolgen van deszelfs eigen onverstand en geweldadigheid. Dit is echter de waarheid, en wij vermelden haar, zonder de bedoeling om de eene partij te verheffen of de andere te vernederen, maar alleen om aan te teekenen wat onder onze oogen voorvalt. De conferentiën van Warschau, die met den 26sten october konden aanvangen, nademaal de Keizer van Oostenrijk niet vroeger dan den voorgaanden dag in die stad aankwam, zijn de schijf waarover deze gewigtige gebeurtenissen loopen; en ofschoon de uitslag dier discussiën, tot nog toe onbekend is, zoo vertrouwen wij dat Ruslands bemiddeling de vraagpunten zal bijleggen, welke den vrede van Duitschland bedreigden, en de aanspraken van Pruisen, om eene afzonderlijke en dubbelzinnige politiek te volgen, zullen vernietigen. In spijt van de gevaarlijke nabijheid van groote legers, tegen elkander te velde gebragt, gevoelen wij ons versterkt in de meening dat Pruisen geene ernstige poging zal wagen, om, ten koste van eenen oorlog, zijn grond te bewaren. Zijne Unie valt niteen, zijne positie in Duitschland is verloren, de loop der gebeurtenissen was sterker dan zijne ambitie, en het zou roekeloosheid wezen, de reeks dier vernederingen te voltooijen door de nederlaag zijner legers. De val zijner politische plannen is volkomen, en wij kunnen niet wenschen dat het Pruisische leger en de Pruisische natie nog duurder boeten voor de stelselloosheid harer bestuurders.

(Gelijk men bemerkt, is dit artikel geschreven vóór de gebeurtenissen der jongste dagen.)

Correspondentie.

Beschouwingen betrekkelijk het oorlogswezen zal, zoo spoedig mogelijk, geplaatst worden.

Advertentiën.

Burgerlijke stand.

NIJMEGEN:

Van 4 tot en met 11 november.

Gehuwd: G. Martens met P. Pauwels. — J. Ho[illegible]mans met M. Dickman.

Bevallen: C. C. J. Kortebos, geb. van der Eb, Z. — M. Wolf, geb. Verberk, Z. — A. Kramer, geb. Woldberg, D. — A. Ophof, geb. Bernards, doodgeb. Z. — P. Schraven, geb. Zweerts, D. — J. [illegible] Vieweg, geb. Roest, D. — J. van Leth, geb. Le[illegible]mens, D. — M. van Avezaat, geb. van de Pol, doodgeb. D.

Overleden: B. Friebel, 3 w. — M. Gerritse[illegible], 80 j. — B. C. Boesses, 41 j. — E. J. F. Korteb[illegible], 2 d. — P. Noort, 2 j. 6 m. — H. van den El[illegible], 80 j. — P. Prudon, 54 j. — J. J. Peters, 56 j. — C. van Ballegoijen, geb. Heijsen, 40 j.

ZUTPHEN:

Van 31 oct. tot en met 1 nov.

Gehuwd: D. J. Nout, 29 j. met J. Eikelhart, [illegible] j. — W. Span, 23 j. met A. M. Bolck, 26 j. — W. Theunisse, 34 j. met G. K. Welgemoed, 23 [illegible]

Bevallen: H. Buekenhorst, geb. Meulenkam[illegible], Z. — J. Aberson, geb. Haarbrink, Z. — A. Di[illegible], geb. Bettinck, Z. — M. M. Geerlings, geb. de Fo[illegible], D. — G. v. d. Meij, geb. Beekman, Z. — H. [illegible] Addink, geb. Nengerman, Z. — W. Klaasen, geb. Eimbes, D. — A. Horst, geb. Verheijen, D.

Overleden: H. Kaarl, 7 w. — A. A. J. Westholt, 2 j. — L. M. Dormits, 15 m. — Doodgeb. [illegible] van G. J. Kerkmeijer en H. C. Robbers. — [illegible] Schutte, 15 d. — A. J. Eimberts, 10 w. — [illegible] Haytink, 74 j. — M. H. Akkerman, 3 j. — J. [illegible] Haytink, 47 j.

APELDOORN:

Van 1 tot en met 8 nov.

Gehuwd: F. v. d. Steeg, 27 j. met J. Nieuwenhuis, 24 j. — A. H. v. Houten, 23 j. met G. Everts, 26 j. — W. J. Kwabbenberg, 34 j. met [illegible] Veldhoen, 36 j. — L. Mulder, 27 j. met A. [illegible] Haar, 27 j. — J. Deetman, 36 j. met J. J. B[illegible]wer, 18 j. — G. H. Waagenberg, wedr. van [illegible] Kröese, 41 j. met T. Wemerman, 26 j.

Bevallen: M. B. Willemsen, geb. Dobbenb[illegible], D. — H. Hartelman, geb. v. d. Elst, Z. — H. W[illegible]sink, geb. Jouker, Z. — A. E. Goudkuil, geb. Schouten, Z. — G. M. Eikendal, geb. de Bo[illegible], Z. — F. Kamphuis, geb. Kamphuis Z. — J. S[illegible], Z. — M. Jets, geb. Meijerink, D. — H. Krui[illegible], geb. Loois, D. — Z. Kramphorst, geb. Disberg, doode D.

Overleden: geene.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 12 november.

Alhier was de middenprijs ter markt van giste[illegible] van de 308 verkochte mudden *Tarwe*, per Ned. [illegible] *f* 8.95; van de 396 verkochte mudden *Rogge* *f* [illegible] van de *Gerst* was de hoogste prijs *f* 5.00 en de [illegible]ste *f* 4.25; van de *Boekweit* de hoogste prijs *f* [illegible] en de laagste *f* 5.25; van de *Haver* de hoogste [illegible] *f* 3.00 en de laagste *f* 2.50. De prijs van de [illegible] was per Ned. pond *f* 0.56 à 0.64.

Waterhoogte te Arnhem.

13 Nov. 1 El 5 Palm 3 Duim; gew. 0 D. ge[illegible]

De prijs dezer courant is *f* 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels [illegible] iedere regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.